

NOTAT

Orientering til Folketingets Europaudvalg vedrørende forhåndsbetaling af yderligere EU-aftaler om køb af COVID-19-vaccine

Folketingets Europaudvalg blev den 31. august 2020 orienteret om, at Kommissionen ville øge betalingsniveauet til EU's Nødhjælpinstrument (ESI) mhp. at understøtte EU's køb af vacciner mod COVID-19 på vegne af alle medlemslande. Midlerne fra Nødhjælpinstrumentet fungerer som en forhåndsbetaling til vaccineproducenter med henblik på at minimere investeringsrisikoen for producenterne og dermed fremskynde udvikling og produktion af succesfulde vacciner.

Folketingets Europaudvalg blev den 3. september 2020 orienteret om forventningerne til den uformelle videokonference for EU's sundhedsministre den 4. september 2020 og herunder at formandskabet ville foreslå, at medlemslandene bidrager til en yderligere forøgelse af ESI-budgettet med henblik på at udvide portefølgen af vaccinekandidater.

Kommissionen har indgået den første forhåndsftale med AstraZeneca om vaccinekøb og har desuden afsluttet indledende forhandlinger om aftaler med 6 andre vaccineproducenter. Kommissionen forhandler aktuelt med flere producenter herudover.

Kommissionen og formandskabet har nu lagt op til at tilføre yderligere 750 mio. euro fra medlemslandene til at supplere ESI, som anvendes til finansiering af forhåndsbetalingen til producenterne. Danmarks udgift hertil vil i følge Kommissionen og formandskabet udgøre omkring 128 mio. kr. i 2020 og kommer i tillæg til den netop vedtagne ekstrabevilling over EU-budgettet til bl.a. vacciner, som indebar en stigning i det danske EU-bidrag på 889 mio. kr. i 2020.

Det er generelt den danske holdning, at fælleseuropæiske udgifter altid skal afholdes over EU-budgettet, så det følger princippet om budgettets enhed. Dette sikrer bl.a. gennemsigtighed om finansieringen af europæiske tiltag samt en rimelig byrdefordeling i forhold til landenes finansieringsandel. Finansiering ved nationale bidrag uden om EU-budgettet risikerer at skabe en uhensigtsmæssig præcedens med satellitbudgetter, der etableres parallelt med EU's budget.

Det forventes, at de fleste medlemslande beslutter at bidrage til at supplere de ESI-midler, som er afsat til fælles forhåndsbetaling af lovende vacciner med henblik på, at der kan indgås et yderligere antal forhåndsftaler om vaccinekøb. Der vurderes således ikke at være mulighed for at samle opbakning i EU til, at de ekstra midler findes gennem omprioritering på EU-budgettet.

Regeringen vil derfor meddele accept af formandskabet og Kommissionens anmodning om at tilføre yderlige midler, svarende til en merudgift i 2020 på ca. 17,2 mio. euro (ca. 128 mio. kr.) under forudsætning af Folketingets tiltrædelse af et kommende aktstykke herom.